

Quiz med påstander om alkohol og cannabis

Dette quiz-formatet kalles «vote with your feet», da deltakerne reiser seg dersom de mener påstanden som leses opp er korrekt, og blir sittende hvis de mener den er feil.

Spør gjerne deltakerne hvorfor de mener svaret er korrekt eller feil før du avslører svaret, for å få frem deres resonnement og skape nysgjerrighet.

Start gjerne med en test-påstand for å sjekke at alle forstår reglene, f.eks. «I dag er en tirsdag» eller en annen lokalt tilpasset påstand.

1. Ca 80% av verdens befolkning over 15 år drikker alkohol.

Svar: Feil. Bare 40% av verdens befolkning over 15 har drukket alkohol det siste året, ifølge Verdens Helseorganisasjon. Det er det mange grunner til. Kan dere tenke på noen grunner? (religion, helse, kultur, økonomi, personlig valg, osv.)

2. Verdensdelen med høyest alkoholforbruk per innbygger er Europa.

Svar: Riktig. Europeere drikker mer enn de gjør i noen andre verdensdeler. Unge i Norge drikker mindre alkohol totalt sett og sjeldnere enn andre unge i Europa. Det er positivt. Men de drikker ofte mer når de først drikker, og noen steder er det høy bruk av både alkohol og andre rusmidler.

3. 3 av 10 ungdomselever i Norge har drukket seg fulle i løpet av det siste året.

Svar: Feil. I gjennomsnitt har kun litt over 1 av 10 ungdomsskoleelever drukket så mye at de har følt seg beruset i løpet av det siste året, ifølge Ungdata undersøkelsen i 2020. Blant 15-16 åringer er det ca 2 av 10 som har vært fulle i løpet av det siste året. Forskning viser at ungdom ofte antar at jevnaldrende drikker mer alkohol enn det de faktisk gjør.

4. Når man drikker alkohol, føler man seg mer avslappet.

Svar: Både riktig og feil. For mange kan mild alkoholorus, gjøre at man føler seg avslappet, men alkoholen har ikke én bestemt effekt og kan virke ulikt på ulike personer. I tillegg er det mange andre ting som påvirker humør og stemning når man drikker alkohol, inkludert forventingene vi selv har.

5. Alkoholen har samme påvirkning på hjernen til en ungdom som en voksen.

Svar: Feil. Hjernen er i utvikling helt til midten av 20-årene, og store mengder eller hyppig drikking av alkohol kan skade hjernens utvikling. Det kan blant annet føre til svekket læringsevne og dårligere impuls kontroll, som igjen kan bidra til dårligere skoleresultater.

6. Hvis en person som drikker mye alkohol blir bevisstløs, må man ringe 113.

Svar: Riktig. Det kan være livstruende hvis en person blir bevisstløs som følge av å ha drukket for mye alkohol. Helsepersonell har taushetsplikt, og det er viktig å fortelle hvor mye personen har drukket og om de har brukt andre rusmidler i tillegg.

7. Blant norske ungdomsskoleelever er det bare 4% som har prøvd cannabis (også kjent som hasj eller marihuana).

Svar: Riktig. Ifølge Ungdata undersøkelsen i 2022 er det veldig få som har prøvd hasj og marihuana. Derimot er det mange som har blitt tilbudt det. Mot slutten av videregående har nesten annenhver gutt og hver tredje jente opplevd å bli tilbudt hasj eller marihuana. Men det er vanligere å avslå enn å prøve.

Kilder: rusinfo.no, ungdatabase.no, actis.no